

"שרשרת הזהב"

בוסקוביץ' היה כל כולו איש התרבות האירופית, יחד עם זה הוא חש גם בצורך עמוק לגלות את האוצר הבלום של המורשת התרבותית-רוחנית של עמו. הוא הצטרף לארגון של סטודנטים יהודיים אשר שם לו למטרה לחזק את המודעות היהודית בקרב יהודי טרנסילבניה. הארגון פרסם כתב-עת בשם **"מזרח ומערב"** עם מאמרים בכל תחומי החיים היהודיים וכלל גם מאמר מקיף על **"בעיות המוזיקה היהודית"** מאת בוסקוביץ' בו פירש את תפקידו של המלחין היהודי. בחיפוש אחר שורשיו הוא סייר בשנים 1935-6 בכפרים של הרי הקרפאטים, כדי להכיר וללמוד את הפולקלור העשיר ואת השירים היפהפיים של הקהילות היהודיות שהתגוררו שם. בהשראתו של מסע זה על שלל חוויותיו הוא חיבר במהלך השנים 1936-7 סוויטה המבוססת על 7 שירי-עם יהודיים של מזרח אירופה בשם **"Chansons Populaires Juives"** – **"שירי עם יהודיים"** לתזמורת וגם לפסנתר סולו.

ב-1938 הוא הוזמן ע"י "התזמורת הסימפונית הארצישראלית", ולימים "התזמורת הפילהרמונית הישראלית", להיות נוכח בבצוע הבכורה של יצירתו "שירי-עם יהודיים" תחת שרביטו של המנצח הדגול איסאי דוברובן (Issay Dobrowen). בוסקוביץ' הגיע כאורח והחליט להישאר בארץ-ישראל וליטול חלק בתחייה התרבותית-לאומית של עמו. הוא שינה את שם הסוויטה, ל-**"שורשרת הזהב"** (על-פי מחזה מאת י.ל. פרץ), כי ראה בשם הזה סמל להמשכיות ההיסטורית של שרשרת הדורות של העם היהודי מהעבר אל ההווה עם המבט לעתיד ונהג לומר ש-"שרשרת הזהב" הצילה את חייו.

שירי הסוויטה הנותנים ביטוי לנשמת העם ומהווים מצבת-זיכרון לתרבות שנכחדה בשואה, הם :

1. "שלאף מיין טוכטער" – שיר ערש	5. "טיפ אין ועלדעלע" – שיר אהבה
2. "חצק'לה" – שיר חתונה היתולי	6. "יאמה, יאמה" – שיר הנערה
3. "פרעגט די ועלט" – הקושיה הנצחית	7. "וטהר ליבנו" – ריקוד חסידי
4. "וישמח משה" – מרש חסידי	

לכל השירים יש תמליל בשפת היידיש

ב- 1995 עיבד הפסנתרן יהלי וגמן את הנוסח התזמורתי של "שרשרת הזהב" לפסנתר 4 ידיים. תוך השוואה בין הפרטיטורה לתזמורת לבין כתבי-היד של שני הנוסחים לפסנתר סולו (הנוסח השני נכתב בארץ). ערכתי את היצירה ע"י העברת אי אלו אקורדים להעשרה של הצללת המרקם מנוסח אחד למשנהו והוספתי הנחיות ביצוע וקשתות התואמות את תמונת התווים הפסנתרנית.

מרים בוסקוביץ'